

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาของปัญหา

ด้วยปัจจุบันการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งพัฒนาการศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง สำหรับประเทศไทยนั้น ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ จัดการศึกษาเพื่อให้ทุกคนได้รับการศึกษาตามเอกัตภาพ และจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคมให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและการปกครองประเทศ¹

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้ว เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ฉะนั้นทรัพยากรเหล่านี้จะต้องเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูง ซึ่งก็หมายถึงเด็กและเยาวชนของชาติจะต้องมีสุขภาพ พลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด รู้จักใช้ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี ดังนั้นโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะให้ความดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนและสนับสนุนให้นักเรียนในโรงเรียนได้รับประโยชน์ในทางที่ดีที่ถูกต้องจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนให้มากที่สุด บุคคลที่จะช่วยให้ความตั้งใจและความหวังทั้งหลายบรรลุผลสำเร็จ บุคคลเหล่านั้นก็คือ ครูในโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร เป็นต้น

ในการนี้ รัฐบาลกำลังให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยจะเห็นได้จากแผนการศึกษาชาติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีส่วนรับผิดชอบโดยเน้นในเรื่องของการปรับปรุงการเรียน การสอน พลศึกษา สุขศึกษา การจัดบุคลากรและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้ส่งเสริมการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา และสุขศึกษาไว้ในหลักสูตรใหม่ด้วย

¹กระทรวงศึกษาธิการ, นโยบายและแนวทางในการพัฒนาการศึกษา
พ.ศ. 2503, หน้า 11.

จากสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการศึกษา เพื่อเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมุ่งให้การศึกษาเป็นการสร้างเสริมบุคคลให้มีความรู้ ความคิด และความสามารถในการประกอบอาชีพ มีจริยธรรม คุณธรรม ตลอดจนมีพลานามัยสมบูรณ์ รักและขำรงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทยไว้ ตลอดจนก่อให้เกิดความสำนึกในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ตามวิถีทางประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข¹

นโยบายส่วนรวมในการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้วางแนวทางในการพัฒนาการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

- จัดและส่งเสริมการศึกษาทุกระดับและประเภททั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้ประสานสัมพันธ์กัน และให้ได้ปริมาณและสัดส่วนที่เหมาะสมกับการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกระดับให้มีการประสานสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความคล่องตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
- จัดและส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งบริการการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และกีฬาพลานามัยแก่ชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา
- ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท โดยมุ่งปรับปรุงและวางระบบการตรวจสอบมาตรฐานและวิทยฐานะ และเน้นการวางระบบการติดตามผลประเมินผล และการนิเทศการศึกษา

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529), หน้า 1.

- ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการคิดเป็น ทำเป็น คำรงตนเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 และมุ่งเร่งการฝึกอบรมครูประจำการ การผลิตและการกระจายแบบเรียน คู่มืออุปกรณ์การเรียนการสอนให้ถึงมือครู และผู้รับบริการอย่างกว้างขวางทั่วถึงและทันเวลา

- สนับสนุนส่งเสริมและเผยแพร่การวิจัยและจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างผู้วิจัยและผู้นำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

- วัดและส่งเสริมให้มีความเสมอภาคทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นทั้งการกระจายสถานศึกษาทางด้านวิชาชีพให้เพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศ และการเสริมสร้างวิชาการ อาชีพในสถานศึกษาต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ชาวชนบทและกลุ่มชนที่มีโอกาสน้อยได้รับบริการทางด้านการศึกษาในอัตราส่วนที่มากขึ้นเป็นพิเศษ

- ปรับปรุงระบบและวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับและประเภทที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

- เร่งฝึกและอบรมในด้านระเบียบวินัย คุณธรรม ความรู้จักรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม พร้อมทั้งสำนึกในความเป็นไทยร่วมกัน เพื่อการชำระไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

- จัดและส่งเสริมการทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม อันดีงาม ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาติ

- จัดและส่งเสริมนันทนาการ การกีฬา ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อให้เด็กเรียนและประชาชนมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์และมีน้ำใจนักกีฬา

- ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งจากผู้รับโอกาสทางการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา มาใช้ในการจัดการศึกษา โดยรัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณการศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งประเทศ หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรเพื่อมุ่งกระจายบริการทางการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

- ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน โดยใช้เอกชนร่วมกัน กับการะในการจัดได้ภายในขอบเขตและสัดส่วนที่รัฐกำหนด และมุ่งปรับปรุงระบบ และวิธีการส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาให้ดีขึ้น

สำหรับในปีการศึกษาใหม่นี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้พยายามที่จะส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนของชาติได้มีสุขภาพและพลานามัยสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รู้จักคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยรวมถึงเด็กและเยาวชนที่อยู่นอกโรงเรียนด้วย การมุ่งฝึกอบรมเด็กและเยาวชนโดยวิธีการของการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องกำหนดเป็นนโยบายและโครงการชัดเจน โดยให้ผู้ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้รู้และเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการจะพัฒนาการศึกษาเพื่อความอยู่รอดของชาติ โดยกำหนดโครงการย่อยรวมทั้งหมด 5 โครงการ ซึ่งมีโครงการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของนักเรียนและเยาวชน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเป็นโครงการหนึ่ง เยาวชนเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป ถ้าหากได้รับการส่งเสริมให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงแล้ว ก็จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญาและจิตใจ อันเป็นผลทำให้สามารถพัฒนาตนให้เป็นพลเมืองที่ดีที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศได้ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่ต้องทำโดยเร่งด่วน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ กรมพลศึกษา เป็นผู้พัฒนาการศึกษาด้านนี้ตามแผนการศึกษาของกรมพลศึกษา มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 3 ประการ

1. ต้องการให้ประชาชนเป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและมีน้ำใจ .

นักกีฬา

2. ต้องการให้ประชาชนสนใจในการเล่นกีฬาทุกลักษณะ และให้มีการเล่นกีฬาตลอดชีวิต

3. ต้องการให้นักเรียนและเยาวชนเป็นผู้มีนิสัยดี พลานามัยสมบูรณ์ และมีความรู้ดี อันจะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 กรมพลศึกษาได้ตั้งนโยบายไว้ดังนี้

1. ให้วิทยาลัยพลศึกษาทุกเขตการศึกษา เป็นแหล่งกลางในภาคการศึกษาชั้น ๆ ที่จะเผยแพร่กิจกรรมพลศึกษาสู่ประชาชน

2. จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมลูกเสือประจำภาค ให้มีแหล่งวิชาการและการฝึกอบรมลูกเสือประจำภาค

3. จัดสร้างและปรับปรุงสนามกีฬาทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

4. จัดอบรมสัมมนาในสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในงานส่วนที่กรมรับผิดชอบ

5. ส่งเสริมพัฒนาให้ประชาชนได้เห็นคุณค่าและปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารกาย เพื่อสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงเป็นการป้องกันโรคภัย

6. ส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงคุณค่า ความมีน้ำใจนักกีฬา กิจกรรมนันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ¹

จากวัตถุประสงค์และนโยบายดังกล่าว กรมพลศึกษา จึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษาค้นคว้า พลศึกษา นันทนาการ พร้อมกับส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนสนใจในการเล่นกีฬา เป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพทางกาย และจิตใจ อันจะเป็นผลสืบเนื่องไปถึงความมั่นคงของครอบครัว และของรัฐโดยส่วนรวม นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุม ดูแล และส่งเสริมกิจการลูกเสือ ยุวกาชาด

¹ กรมพลศึกษา, แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529), หน้า 1.

อันเป็นองค์การเกี่ยวกับการฝึกอบรมเยาวชน ให้รู้จักรักษาดินน้ำเทัญประโยชน์ต่อส่วนรวม และให้รู้จักร่วมมือกันในการพัฒนาบ้านเมืองให้ก้าวหน้าตามนโยบายของประเทศ กับมีหน้าที่ผลิตครูพลศึกษา สุขศึกษา อีกรด้วย

กรมพลศึกษา มอบให้กองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพเป็นผู้ดำเนินการด้านพลศึกษา และสุขศึกษาแก่บุคคลทั่วไปทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แต่ผลของการปฏิบัติหน้าที่ด้านพลศึกษาและสุขศึกษาของนักเรียนและเยาวชนในโรงเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะตามกฎหมายผู้ที่เข้าไปปฏิบัติงานด้านการศึกษาในโรงเรียน คือ ศึกษานิเทศก์เท่านั้น จะเป็นผู้ปรับปรุงเสนอแนะแก้ไขและสร้างสรรค์การเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อการเรียนการสอนนี้เอง จึงเกิดมีหน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ขึ้น

ดังนั้น การนิเทศการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินงานการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้มีหน้าที่นิเทศการศึกษามีหลายฝ่าย แต่กำลังส่วนใหญ่แล้วผู้ที่จะเป็นผู้ให้การส่งเสริมให้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง คือ ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา พ.ศ. 2519 ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 90 ปรับปรุงส่วนราชการในกรมพลศึกษา ให้มีกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพเป็นส่วนราชการของกรมพลศึกษา และกรมพลศึกษาได้จัดให้มีงานพลศึกษานิเทศก์ เป็นหน่วยงานในกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพแล้วนั้น บัดนี้กระทรวงศึกษาธิการได้วางนโยบายและโครงสร้างหน่วยศึกษานิเทศก์ของกระทรวงศึกษาธิการไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและโครงสร้างดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบว่าด้วยหน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ไว้ดังนี้

1. นิเทศ อบรม ตรวจสอบ และติดตามผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรหมวดวิชาพลานามัย จุกเสื่อ บุรุษศาสตร์ นันทนาการ กีฬา และกิจกรรมเยาวชนในโรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา ตลอดจนโครงการของชุมชน สถาบันและหน่วยงานอื่น ๆ

2. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยปัญหาการศึกษา การเรียนการสอน
หมวดวิชาพลานามัย ลูกเสือ ยุวกาชาด นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชน
ในโรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา

3. ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนหมวดวิชาพลานามัย
ลูกเสือ ยุวกาชาด นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนทุกระดับการศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพสูงขึ้นตามนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ

4. จัดทำคู่มือ เอกสารวิชาการ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน
การสอน

5. จัดประชุมอบรม สัมมนา ครูอาจารย์ หรือผู้บริหารการศึกษา เพื่อ
ส่งเสริมงานทางวิชาการ

6. ดำเนินงานร่วมกับกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู
กรมอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับรวมทั้ง
การศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่

7. ปฏิบัติตามโครงการหรืองานต่าง ๆ ของกระทรวง กรม และกอง
ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ

8. ประสานงานระหว่างศึกษานิเทศก์ทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน เพื่อพัฒนา
งานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด
นันทนาการ กีฬาและกิจกรรมเยาวชนในโรงเรียนทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา

9. เสนอแนะให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการแก่กรมพลศึกษา

10. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย หรือปฏิบัติงานเฉพาะกิจ
ที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราว หรือเป็นกรณีพิเศษ

การปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษาจะดำเนินไปด้วยดีขึ้นอยู่กับนักบริหารการศึกษา
ซึ่งมีหน้าที่ในการเป็นผู้นำจะช่วยตัดสินใจ อำนวยความสะดวก บริการและประสาน-
งานให้บุคคลต่าง ๆ พร้อมทั้งบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความ
เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป การบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
ประกอบด้วย

ศึกษานิเทศก์กรม

ศึกษานิเทศก์เขต

ศึกษานิเทศก์จังหวัด

ศึกษานิเทศก์กรม ประกอบด้วย

1. ฝ่ายนิเทศ อบรม ตรวจสอบ ติดตามผลวิชาผลศึกษา
2. ฝ่ายนิเทศ อบรม ตรวจสอบ ติดตามผลวิชาสุขศึกษา
3. ฝ่ายกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด
4. ฝ่ายกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเยาวชน
5. ฝ่ายเอกสาร คู่มือ ตำราและหลักสูตร
6. ฝ่ายทดสอบสมรรถภาพและสถิติการบริหารกาย
7. ฝ่ายคนคว่ำ วิจัย และเทคนิคทางผลศึกษา สุขภาพ และ
วิทยาศาสตร์การกีฬา
8. ฝ่ายแผนงาน

ศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา ประกอบด้วย

1. ฝ่ายนิเทศ อบรม ตรวจสอบ ติดตามผลวิชาผลศึกษา สุขศึกษา
ลูกเสือ ยุวกาชาด
2. ฝ่ายเอกสาร คู่มือ ตำรา และหลักสูตร
3. ฝ่ายคนคว่ำ วิจัย และเทคนิคทางผลศึกษา สุขศึกษา และ
วิทยาศาสตร์การกีฬา
4. ฝ่ายกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเยาวชน

ศึกษานิเทศก์จังหวัด ประกอบด้วย

1. ฝ่ายนิเทศ อบรม ตรวจสอบ ติดตามผลวิชาผลศึกษา สุขศึกษา ลูกเสือ
ยุวกาชาด
2. ฝ่ายคนคว่ำ วิจัย และเทคนิคทางผลศึกษา สุขศึกษา และวิทยาศาสตร์

3. ฝ่ายกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเยาวชน¹

ด้วยปัจจุบันนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ได้รับโอนบุคลากรจาก ครูผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการสอนมาเป็นศึกษานิเทศก์ประจำ กรม ประจำเขตการศึกษา และประจำจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่บุคคลที่โอนมานี้ยังขาดสิ่งที่ควรที่จะเพิ่มเติมในด้านการบริหารการพลศึกษา ขอบข่ายหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนกลวิธีการนิเทศการศึกษา และสิ่งที่ยังไม่เข้าใจในระบบงาน แต่ตามโครงสร้างหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เป็นส่วนราชการในสังกัดกรม-พลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2519 มีโครงสร้างในรูปแบบของการบริหารงานโดยมีหัวหน้าหน่วย หัวหน้าฝ่าย มีบุคลากรภายในแต่ละฝ่าย เพื่อปฏิบัติงานตามขอบข่ายและหน้าที่ ตามนโยบายของรัฐว่าด้วยการพลศึกษา สุขภาพ พละนามัย และกีฬา ต้องมีการส่งเสริมเยาวชนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนให้มีสุขภาพพละนามัยสมบูรณ์และแข็งแรงให้เกิดสำนึกในคุณค่าของการกีฬา สุขภาพ พละนามัย และกิจกรรมการพักผ่อน ดังนั้น ภาระกิจต่าง ๆ รัฐจึงได้จัดสรรงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ให้กับส่วนราชการในหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เพื่อบริหารงานให้ดำเนินการไปตามนโยบายของรัฐที่ตั้งไว้

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยจะต้องศึกษา ค้นคว้า ภาระงาน การบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เป็นอย่างไร อะไรที่เป็น อุปสรรค ทำไมจึงล่าช้าในการปฏิบัติงาน อะไรเป็นสาเหตุทำให้ภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อ การบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา และมีอะไรบ้างที่เป็นสิ่งเสริมให้ การปฏิบัติงานได้ผล ปัญหามีมากน้อยเพียงใด ในการปฏิบัติงาน จึงทำให้มีการ ศึกษา ค้นคว้า ทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการบริหาร งานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น

¹ กรมพลศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา พ.ศ. 2519, หน้า 6 - 8.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค กระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เท่านั้น
2. การค้นคว้า ศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งถึงกระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ซึ่งจะเน้นถึงการบริหารงาน 7 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การงบประมาณ การมอบหมายงาน การประสานงาน การรายงาน และการติดตามผลและประเมินผล
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย จะได้จากข้อคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามของประชากรที่ได้ตอบแบบสอบถามนี้เท่านั้น

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากมีคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีความหมายแตกต่างกันไปจากที่ใช้อยู่ปกติ จึงขอให้ความหมายของคำบางคำดังนี้

1. กระบวนการบริหารงาน หมายถึงกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน ดังนี้คือ
 - 1.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือโครงการอย่างกว้างขวางว่ามีอะไรบางอย่างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติ และมีวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ด้วย ก่อนลงมือปฏิบัติงาน
 - 1.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การสร้างสัมพันธภาพระหว่างอำนาจหน้าที่การงานบุคคลและทรัพยากรบริหารอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการได้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

- 1.3 การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน วางแผนหรือโครงการการใช้เงินตามโครงการหรือแผนงาน จ่ายเงินของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา อย่างรัดกุมและเพียงพอ
- 1.4 การมอบหมายงาน (Delegating) หมายถึง การกลั่นใจสั่งการ และมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้แต่ละฝ่ายดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งที่เป็นงานในหน้าที่และงานที่นอกเหนือจากงานในหน้าที่โดยเฉพาะ
- 1.5 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ภายในฝ่ายงานหรือภายในหน่วยศึกษานิเทศก์หรือกรมพลศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน แต่เป็นการทำงานร่วมกัน ประสานกลมกลืนเพื่อวัตถุประสงค์ประสานกลมกลืนเพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน
- 1.6 การรายงาน (Reporting) หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชา หรือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง ทำให้ผู้บังคับบัญชารายความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ ๆ เพื่อสะดวกแก่การประสานงานและเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบด้วย เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกัน เป็นการบำรุงขวัญไปด้วย
- 1.7 การติดตามและประเมินผลงาน (Follow-up and Evaluation) หมายถึง การติดตามดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายงานต่าง ๆ และภายในหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ประเมินผลเปรียบเทียบผลงานของแต่ละฝ่ายว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ตั้งแต่แรกหรือไม่

2. หน่วยงานในเทศก์ กรมพลศึกษา หมายถึง ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษาส่วนกลาง เขตการศึกษา และจังหวัด ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบัน

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบกระบวนการบริหารงานของหน่วยงานในเทศก์ กรมพลศึกษา
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการบริหารงานของหน่วยงานในเทศก์ กรมพลศึกษา
3. เพื่อจะได้ขอเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข การบริหารงานของหน่วยงานในเทศก์ กรมพลศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรที่ได้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ส่วนกลางทั้งหมด จำนวน 44 คน
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำเขตการศึกษา ทั้ง 12 เขต จำนวน 96 คน
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ประจำจังหวัดทุกจังหวัด 71 จังหวัด จำนวน 71 คน
 รวมประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 100% รวมทั้งสิ้น 211 คน
2. การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยยึดทฤษฎีเป็นหลักและอยู่ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน และตอนที่ 4 เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบ (CHECK LIST)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของ
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง
เขตการศึกษา และจังหวัด เป็นแบบประเมินค่า
(RATING SCALE) อีกตอนหนึ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ
ซึ่งสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (OPEN-ENDED)

ตอนที่ 4 เป็นการศึกษาเฉพาะกรณี (CASE STUDY)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้
เวลาให้กับศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา เขตการศึกษา และจังหวัด ภายใน 3 สัปดาห์
เมื่อครบ 3 สัปดาห์ ข้อมูลที่ยังไม่ส่งผู้วิจัย ผู้วิจัยจะส่งจดหมายขอความร่วมมือและ
ส่งแบบสอบถามไปอีกเป็นครั้งที่ 2 รอบอีก 3 สัปดาห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มประชากร
ใช้การร้อยละ (PERCENTAGE)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็น จากประชากร 3 กลุ่มเกี่ยวกับ
กระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา
ตามลักษณะข้อมูลแบบตารางวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย
(MEAN) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (STANDARD DEVIATION)

4.3 การวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะโดย
รวบรวมปัญหาและอุปสรรคเสนอเป็นความเรียงแสดงความคิดเห็นของ
ปัญหาแต่ละด้านของแต่ละกลุ่มประชากร

4.4 การศึกษาเฉพาะกรณี ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (CONTENT
ANALYSIS)

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

การเสนอข้อมูล มีการจัดลำดับขั้นดังต่อไปนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วย ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูล

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขบวนการบริหารงานขององค์กรทั้ง 7 ด้าน

บทที่ 3 วิธีการวิจัยและการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา

ตอนที่ 3 เสนอผลของการวิเคราะห์ค่าคอมแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเฉพาะกรณี

บทที่ 5 การสรุปผลของการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

ภาคผนวก ประกอบด้วย หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย และประวัติการศึกษาของผู้วิจัย